

PROVEDBENI PROGRAM
NACIONALNE STRATEGIJE
RAZVOJNE SURADNJE
REPUBLIKE HRVATSKE
ZA 2011. GODINU

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske
rujan 2010.

Sadržaj:

1. UVOD	3
2. OSNOVNA NAČELA PROVEDBENOG PROGRAMA	4
Zakonodavni kontekst.....	4
Izrada Provedbenog programa Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2011. godinu.....	4
3. STRATEGIJSKI OKVIR.....	6
4. PREGLED DOSADAŠNJIH AKTIVNOSTI SLUŽBENE RAZVOJNE POMOĆI	7
Aktualno stanje	7
5. PREGLED AKTIVNOSTI PO TIJELIMA DRŽAVNE UPRAVE I ORGANIZACIJAMA KOJE PROVODE SLUŽBENU RAZVOJNU POMOĆ U 2011. GODINI.....	8
I. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija.....	8
II. Ministarstvo financija.....	9
III. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.....	10
IV. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.....	10
V. Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.....	11
VI. Ministarstvo pravosuđa	11
VII. Ministarstvo unutarnjih poslova.....	12
VIII. Ministarstvo kulture.....	13
IX. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi	14
X. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	14
XI. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva	15
XII. Ministarstvo obrane.....	16
XIII. Ured za udruge Vlade RH.....	17
XIV. Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije	17
XV. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	17
XVI. Državna uprava za zaštitu i spašavanje	18
XVII. Hrvatska gospodarska komora	18
XVIII. Institut za međunarodne odnose.....	19
6. ZAKLJUČAK	21

1. UVOD

Međunarodna razvojna suradnja je sastavni dio hrvatske vanjske politike, te postaje njen sve značajniji dio. Premda je Republika Hrvatska još uvijek u fazi transformacije iz zemlje primateljice pomoći u zemlju davateljicu pomoći na međunarodnoj i regionalnoj razini, mnogi koraci su već učinjeni. Republika Hrvatska je formulirala i definirala sustavnu politiku razvojne pomoći koja je usklađena s hrvatskim mogućnostima kao i s njezinim gospodarskim i političkim ciljevima. Istodobno, uzeti su u obzir ciljevi, smjernice i političke odluke Europske unije kako bi hrvatska politika međunarodne razvojne suradnje bila komplementarna i usklađena s deklariranim ciljevima Europske unije. U skladu s ciljevima koje su zemlje članice i Zajednica preuzele u kontekstu djelovanja Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija, glavni cilj međunarodne razvojne suradnje je razvoj i očuvanje demokracije i vladavine prava kao i poštivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Europska unija zakoračila je u novo doba kada je 1. prosinca 2009. na snagu stupio Lisabonski ugovor. Lisabonski ugovor unaprijedio je ulogu Europske unije na svjetskoj sceni. Europska unija je već sada najveći trgovinski blok, najveći donator razvojne pomoći i svjetski lider u borbi protiv klimatskih promjena. Novi ugovor daje i veći poticaj glasu Europske unije, a to je snažna i otvorena Europa u stabilnom, otvorenom svijetu. Lisabonski ugovor, također, daje novu dimenziju razvojnoj politici Europske unije te ju stavlja izvan konteksta zajedničke vanjske i sigurnosne politike. Iako izdvojena kao zasebno područje djelovanja Europske unije, razvojna suradnja ostaje ovisna o smjernicama vanjske politike unije.

Razvijanje učinkovitog sustava međunarodne pomoći i razvojne suradnje jedan je od prioriteta u reformi Ujedinjenih naroda te je Republika Hrvatska, kao sudionik u oblikovanju temeljnih dokumenata Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih konvencija na tom području, spremna ostvarivati prihvaćene ciljeve međunarodne zajednice. Svoju spremnost da aktivnije sudjeluje u procesu izgradnje mira u svijetu te ostvarivanju ciljeva Milenijske deklaracije¹, Republika Hrvatska je odlučila potvrditi i povećanjem doprinosa za programe i aktivnosti Ujedinjenih naroda, koji bi se sustavno trebali povećavati u svakoj sljedećoj godini.

Republika Hrvatska ima dovoljno iskustava koje je spremna podijeliti s novim zemljama primateljicama. Ta iskustva stečena tijekom političke i ekonomske tranzicije te razdobljem nakon rata, mogu biti korisna drugim zemljama u regiji koje se nalaze u sličnoj situaciji, te isto tako pridonijeti značajnu vrijednost međunarodnoj donatorskoj zajednici.

Republika Hrvatska provodi politiku međunarodne razvojne suradnje u skladu s načelima Europske unije, Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) i Odbora za vanjsku suradnju (DAC), te Milenijskim razvojnim ciljevima Ujedinjenih naroda. Europska komisija je iznijela očekivanja da Republika Hrvatska dosegne razinu izdvajanja za razvojnu pomoć koju Europska unija predviđa za nove zemlje članice: 0,17% BDP do 2010. godine odnosno 0,33% BDP do 2015. godine.

¹ Milenijski razvojni ciljevi UN-a su: 1. iskorjenjivanje krajnjeg siromaštva i gladi; 2. ostvarenje općeg osnovnog obrazovanja; 3. promicanje ravnopravnosti spolova i jačanje položaja žena; 4. smanjenje smrtnosti djece; 5. poboljšanje zdravlja majki; 6. borba protiv HIV-a/AIDS-a, malarije i drugih bolesti; 7. osiguranje održivosti okoliša; 8. razvijanje globalnog partnerstva za pomoć u razvoju, a sve s rokom do 2015. godine.

U provedbi politike međunarodne razvojne pomoći Republika Hrvatska će izvidjeti i mogućnosti zajedničkih aktivnosti s drugim članovima međunarodne donatorske zajednice (poput suradnje s Američkom agencijom za razvoj – USAID). Pritom će se voditi računa o tradicionalnim odnosima i komparativnim prednostima koje Republika Hrvatska ima, a da su u skladu s vanjskom i sigurnosnom politikom te gospodarskim interesima u inozemstvu držeći se pritom potreba zemalja partnera.

2. OSNOVNA NAČELA PROVEDBENOG PROGRAMA

Zakonodavni kontekst

Na temelju članka 7. Zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu (»Narodne novine«, broj 146/08.), i Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2014. godine (»Narodne novine«, broj 24/09.), Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija utvrđuje Provedbeni program Nacionalne strategije razvojne suradnje RH za 2011. godinu prema programima i projektima tijela državne uprave i ostalih javnih institucija te aktivnostima na području razvojne pomoći za 2011. godinu. Programi i projekti razvojne pomoći utvrđeni ovim Provedbenim programom financirat će se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2011. godinu s predviđenih aktivnosti pod uvjetom da sredstva na tim aktivnostima budu dostupna.

Svrha Provedbenog programa Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2011. godinu je definirati tekuće programe i projekte hrvatske razvojne suradnje, kao i identificirati nove izazove te odgovore na njih.

Provedbeni program Nacionalne strategije razvojne suradnje za 2011. godinu obrađuje područja koja su bitna u međunarodnom kontekstu – provedba Milenijskih razvojnih ciljeva Ujedinjenih naroda kroz regionalne programe pomoći prema tematskim prioritetima, hrvatsko sudjelovanje u međunarodnoj i europskoj razvojnoj politici te suradnja s ostalim zemljama donatorima (multilateralni programi pomoći), koji su uokvireni u indikativni proračun ukupne razvojne pomoći za 2011. godinu.

Izrada Provedbenog programa Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2011. godinu

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija zaduženo je za koordinaciju politike međunarodne razvojne suradnje. Ono priprema i predlaže Vladi Republike Hrvatske godišnje provedbene programe u skladu s vanjskopolitičkim trendovima. Resorna ministarstva preuzimaju odgovornost za provedbu hrvatskih programa službene razvojne pomoći na svojim odnosnim područjima. Ona koordiniraju svoje aktivnosti s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija, i to u pogledu planiranja, provedbe, nadzora i izvješćivanja.

Svako ministarstvo i drugo tijelo državne uprave koje pruža službenu razvojnu pomoć ustanovit će posebnu aktivnost i/ili projekt u proračunu za svoje programe razvojne suradnje. Ukupna sredstva na tim aktivnostima i/ili projektima u proračunu davat će jasnu sliku ukupne službene razvojne pomoći Republike Hrvatske. Razvojna pomoć u obliku financijskih donacija isplaćuje se isključivo u slučaju kada su sredstva iz Državnog proračuna dostupna i rezervirana za tu svrhu.

Vlada Republike Hrvatske osnovala je Međuresornu radnu skupinu za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu u kojoj sudjeluju tijela središnje državne uprave i institucije koje u opsegu svoje nadležnosti sudjeluju u provedbi službene razvojne pomoći:

- Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija
- Ministarstvo financija
- Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
- Ministarstvo pravosuđa
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo kulture
- Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
- Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
- Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva
- Ministarstvo obrane
- Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
- Savjet za razvoj civilnoga društva
- Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije
- Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
- Hrvatska banka za obnovu i razvitak
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje
- Hrvatska gospodarska komora
- Institut za međunarodne odnose

Zadaća Radne skupine, kao glavnog stručnog tijela Vlade Republike Hrvatske na području razvojne suradnje, je omogućiti što efikasniju koordinaciju aktivnosti u sklopu provedbe hrvatskih programa službene razvojne i humanitarne pomoći, između resornih ministarstava, uključenih institucija i Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, prvenstveno u pogledu planiranja, provedbe, nadzora i izvješćivanja. Stručne i tehničke poslove za Radnu skupinu obavljat će Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija.

3. STRATEGIJSKI OKVIR

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija razmotrilo je prioritete koje su identificirale zemlje primateljice, kroz svoje razvojne strategije, a koji se temelje na načelima održivoga razvoja, dobrog upravljanja, demokracije, vladavine prava i poštivanja ljudskih prava. Sukladno tome i savjetovanjima s ministarstvima i organizacijama uključenim u Međuresornu radnu skupinu za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu doneseni su zaključci o teritorijalnim i tematskim okvirima Provedbenog programa Republike Hrvatske za 2011. godinu.

Teritorijalno službena razvojna pomoć usmjerena je uglavnom na zemlje u regiji i to kako slijedi: Bosna i Hercegovina, Kosovo, Srbija, Crna Gora, Makedonija i Albanija. Putem multilateralnih organizacija koje se ubrajaju pod službenom razvojnom pomoći, Hrvatska će pružati pomoć i zemljama Afrike (Etiopija, Ruanda) i Azije (prvenstveno Afganistanu).

Tematskim prioritetima za 2011. godinu obuhvaćena su tri temeljna sektora: zdravstveni, obrazovni i socioekonomski.

Sektor socioekonomskog razvoja uključuje: obnovu razrušenih stambenih jedinica povratnika u ratom pogođenim područjima te obnovu stambenih jedinica za mlade obitelji i darovanje građevinskog materijala, zatim obnovu objekata javne namjene i komunalne infrastrukture, pomoć u izgradnji lokalnih cesta, sufinanciranje projekata javne namjene u Bosni i Hercegovini – obnova crkava, studentskih centara i dječjih vrtića.

Sektor obrazovanja uključit će: obuku i razmjenu znanja i iskustava stručnjaka u specifičnim područjima: ruralnog razvoja, sudjelovanje u mirovnim misijama u cilju očuvanja mira i sigurnosti te sprječavanja sukoba; zaštita okoliša i obrana od prirodnih katastrofa, povećanje broja djece u školama siromašnih zemalja i promicanja poduzetničkog znanja u gospodarstvu.

Zdravstveni sektor usmjeren je najvećim dijelom na pružanje stručne pomoći u zemljama regije, Afrike i Bliskog Istoka. Osim toga radit će se na unapređivanju zdravstvene infrastrukture, te poboljšanju radnih uvjeta u jedinicama primarne zdravstvene zaštite.

Osim navedenih sektora Provedbenim programom Republike Hrvatske za 2011. godinu obuhvatit će se i nekoliko drugih područja: razvoj civilnog društva i razvoj suradnje Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnog društva, poduzetništvo i industrija.

4. PREGLED DOSADAŠNJIH AKTIVNOSTI SLUŽBENE RAZVOJNE POMOĆI

Aktualno stanje

U proteklom desetljeću Republika Hrvatska je pružala razvojnu pomoć najvećim dijelom Bosni i Hercegovini. Programe i projekte potpore Bosni i Hercegovini provode resorna ministarstva (Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva), a uglavnom se odnose na obnovu, zdravstveni sektor i obrazovanje. Republika Hrvatska također je davala dobrovoljne doprinose unutar sustava Ujedinjenih naroda, međunarodnim organizacijama i mirovnim misijama, uključujući obuku i razvojne projekte, kao i doprinose organizacijama civilnog društva. *Prema dosad pristiglim podacima dostavljenih Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija službena razvojna pomoć Republike Hrvatske za 2009. godinu iznosila je 129.329.325,74 kuna.*

Republika Hrvatska aktivno povezuje razvojne aktivnosti s međunarodnim mirovnim misijama u kojima RH sudjeluje. Specifično u odnosu na Afganistan, RH je uz vojno-policijsku komponentu, pružila i razvojnu pomoć kroz financijske doprinose u sljedećim projektima: financiranje troškova izbornih aktivnosti; izgradnja Doma zdravlja u selu Layoba u pokrajini Badakshan; doprinos Svjetskom programu za hranu (WFP) - Hrana za obrazovanje; provedba malih razvojnih projekta u Afganistanu, te studijski boravak triju predstavnica Savjeta za ženska pitanja Afganistana i školovanje na DA MVPEI jednog afganistanskog diplomata na tromjesečnom tečaju „Gospodarska diplomacija“. Osim toga izvršene su donacije za male projekte – potpora u izgradnji dječjeg vrtića u Kabulu, te razne donacije lokalnom stanovništvu za opremanje kućanstava. Hrvatski projekti u Afganistanu imaju značajne humanitarne efekte s ne tako velikim financijskim sredstvima, a istovremeno RH se predstavlja kao sugovornik na područjima u koja se veliki investitori ne upuštaju. Hrvatski plan potpore za 2009. godinu pozdravljen s dobrodošlicom, a Hrvatski tim u okviru Provincijskog razvojnog tima Feyzabad, u kojem djeluje i jedan hrvatski diplomat, postaje prepoznatljiv s krilaticom Mali projekti znakoviti efekti. Ukupna službena razvojna pomoć RH Afganistanu do sada iznosila je blizu 4 mil. kuna.

Osim navedenog Republika Hrvatska uzima u obzir razvojne potrebe najnerazvijenijih zemalja i na taj način pridonosi ostvarivanju Milenijskih razvojnih ciljeva UN-a. Kroz službenu razvojnu pomoć podupiru se mnoge organizacije UN-a među kojima se najviše ističe UNICEF (projekt „Škole za Afriku“). Također, u suradnji sa školom narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ u Zagrebu, financirao se tečaj o praćenju epidemije HIV/AIDS-a za sudionike iz subsaharske Afrike. Hrvatska i dalje nastoji u okviru svojih mogućnosti podupirati projekte usmjerene iskorjenjivanju siromaštva u svijetu te postizanju jednakih mogućnosti primarnoga školovanja za najsiromašnije.

Prema načelima Pariške deklaracije, suradnja zemalja donatora je važan preduvjet uspješnosti razvojnih aktivnosti u zemljama primateljicama, a razvojna pomoć zemalja donatora mora biti uvjetovana ciljevima i potrebama zemalja primateljica, te nikako propisanim uvjetima zemalja davateljica pomoći. U tom kontekstu presudni faktori u uspostavi učinkovite razvojne politike Republike Hrvatske u okvirima programa pomoći bit će poticanje zemalja u razvoju na izradu vlastitih nacionalnih strategija koje će služiti kao smjernice Republici Hrvatskoj u pružanju adekvatnih financijska sredstva onima kojima je to najpotrebnije.

5. PREGLED AKTIVNOSTI PO TIJELIMA DRŽAVNE UPRAVE I ORGANIZACIJAMA KOJE PROVODE SLUŽBENU RAZVOJNU POMOĆ U 2011. GODINI

Plan aktivnosti ministarstava i ostalih tijela koja provode službenu razvojnu pomoć predstavljena su u nastavku.

I. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija

Proračunom Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija za 2011. godinu planirano je nekoliko projekata razvojne pomoći u ukupnom iznosu od 3.000.000 kuna – one su planirane na aktivnosti K776046 – Razvojna suradnja, pod uvjetom da sredstva na tim aktivnostima budu dostupna:

- U okviru pomoći Afganistanu planirana je financijska potpora Svjetskom programu za hranu (WFP) za projekt „School Feeding“ koji se odnosi na dijeljenje hrane u školama s ciljem povećanja broja djece koja pohađaju nastavu, posebice ženske djece. Program djeluje na dva načina: djeca koja pohađaju školu dobivaju objede u školi tijekom nastave ili opskrba hranom cijele obitelji djeteta koje pohađa školu. Za projekt izdvojit će se 200.000 kuna.
- Plan ovog ministarstva je i dalje poticati projekte UNICEF-a. Ured UNICEF-a u Hrvatskoj priključio se 2008. godine provedbi projekta *Škole za Afriku*. Aktivnosti ovog programa usmjerene su na pomoć djeci u Etiopiji s namjerom izgradnje i obnove škola i sanitarnih prostorija, osiguranja pitke vode, te nabavu školskih knjiga za djecu bez roditeljske skrbi i onu koja žive u osobito teškim životnim uvjetima u iznosu od 500.000 kuna.
- Osim navedenog, Hrvatski tim Feyzabad i dalje planira ostvarivanje potpore Provincijskom razvojnom programu Badakhshan pri Provincijskom timu za obnovu u Feyzabadu u Afganistanu za male projekte (kupovina školske opreme, odjeća za edukaciju siromašnih obitelji). U tu svrhu planirano je 300.000 kuna.
- Kroz 2011. godinu namjerava se i dalje poticati rad Kolaborativnog centra Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za izgradnju kapaciteta za praćenje epidemije HIV/AIDS-a pri Školi narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ koja djeluje pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u iznosu od 200.000. kuna.
- Suradnja Ministarstva vanjskih poslova Japana i Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske na zajedničkom projektu u Afganistanu. Tijekom izrade ovog dokumenta ministarstva aktivno razmatraju projekt na kojem će sudjelovati, a za kojeg je planirano uložiti 500.000 kuna
- Izgradnja škole u selu Omar-e-Faroq u provinciji Balkh u Afganistanu, putem angažmana hrvatskog PRT Feyzabad, projekt vrijedan 800.000 kuna.

- Namjera je ovog ministarstva osigurati sredstva u iznosu od 100.000 kuna za Organizacije američkih država (OAS). Riječ o projektima pomoći preživjelima žrtvama mina u: Kostariki, Kolumbiji, Nikaragvi i Hondurasu te uništenju zaliha municije zaostalih od rata u Guatemali.
- Po prvi puta u planu će se naći i fond od 400.000 kuna rezerviran za donacije i intervencije u hitnim slučajevima (poput pomaganja uslijed prirodnih nepogoda).
- Planirana je uplata doprinosa Vijeću za regionalnu suradnju (Regional Cooperation Council, RCC) u iznosu od 90.000 EUR
- Plan ostalih uplata doprinosa Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija za 2011. godinu međunarodnim organizacijama još nije dostupan.
- Odjel za Hrvate u inozemstvu ovog Ministarstva redovito provodi projekte stipendiranja učenika i studenata hrvatskog naroda izvan RH te dodjeljuje školarine za tečaj hrvatskog jezika Croaticum/Croatica za pripadnike hrvatskog naroda izvan RH, za zemlje u regiji i gdje je veća pripadnost hrvatskog manjinskog naroda (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Makedonija, Srbija, te Peru, Čile, Argentina, Bolivija, Venezuela, Sirija, Kolumbija i JAR). Planirani iznos za navedene stipendije i školarine hrvatskog naroda u navedenim zemljama za 2011. godinu iznosi: 1.517.900,00 kuna.
- Odjel za hrvatske manjine ovog Ministarstva provodi projekte pomoći kulturne autonomije nacionalnim manjinama u inozemstvu putem hrvatskih nevladinih udruga. Tako ukupan iznos planiran za promicanje hrvatske kulture u okviru ovog projekta za 2011. godinu, a koji se provode u zemljama u regiji iznosi: 546.370,00 kuna.

II. Ministarstvo financija

Ministarstvo financija u svojoj nadležnosti planira i izvršava sredstva za aktivnost Poticaj za obrazovanje, kulturu, znanost i zdravstvo u Bosni i Hercegovini. U projekcijama državnog proračuna Republike Hrvatske za 2011. do 2012. godinu za tu namjenu planirana su sredstva za 2011. godinu u iznosu od 18.000.000 kuna što je na razini 2010. godine. Zakonska osnova za provođenje ove aktivnosti je Sporazum o posebnim odnosima između Republike Hrvatske i federacije Bosne i Hercegovine od 22. studenog 1998. godine.

Povjerenstvo za koordinaciju osnovano u okviru Programa pomoći i potpore obrazovnim, kulturnim, znanstvenim, zdravstvenim i vjerskim institucijama Hrvata u Bosni i Hercegovini, početkom svake godine donosi odluku o raspisivanju natječaja za raspodjelu sredstava na programe i projekte iz područja obrazovanja, kulture i zdravstva u Bosni i Hercegovini.

Uloga Ministarstva financija ujedno je i da po provedenom natječaju Ministarstva kulture, Ministarstva znanosti obrazovanja i športa te Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi izvršava odluke o financijskoj potpori odobrenih programa i projekata razvojne pomoći, a temeljem njihovih zahtjeva za provedbu. Tako je na temelju Ugovora o kreditu između Hrvatske banke za obnovu i razvoj, Sveučilišta u Mostaru i Ministarstva znanosti obrazovanja i športa

Republike Hrvatske na razdjelu Ministarstva financija u 2011. godini osigurano ukupno 26.950.000 kuna za:

- otplatu glavnice po kreditu za razvoj Sveučilišta u Mostaru u iznosu od 22.600.000 kuna i
- isplatu kamata i naknada po navedenom kreditu u iznosu od 4.350.000 kuna.

III. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

Plan aktivnosti Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva ogleda se kroz sljedeće aktivnosti.

- Nastavak projekta u suradnji s Organizacijom Ujedinjenih naroda za industrijski razvoj (UNIDO) koji obuhvaća osnivanje regionalne mreže za društveno odgovorno poslovanje za srednju i istočnu Europu. U projektu će sudjelovati institucije koje pružaju usluge poslovnog savjetovanja i podrške, nacionalne Vlade i lokalne jedinice samouprave, mala i srednja poduzeća, velike tvrtke te zajednica i zaposlenici u ciljanim kompanijama. Projekt je započeo u veljači 2009. godine i ukupno trajanje je predviđeno na 24 mjeseca što znači kroz cijelu 2010. godinu pa do veljače 2011. godine. Ukupna vrijednost projekta je 170.000 EUR, a obuhvatit će zemlje središnje i istočne Europe (Bosnu i Hercegovinu, Bugarsku, Srbiju i Ukrajinu). Cilj ovog projekta je pružiti aktivnu podršku implementaciji Milenijskih razvojnih ciljeva posebice u sektorima održivosti okoliša, jednakosti spolova, promoviranju partnerstva za razvitak radi smanjenja siromaštva te indirektno, kroz povećanje konkurentnosti malih i srednjih tvrtki stvoriti mogućnost većeg zapošljavanja. Iz proračuna ovog Ministarstva za 2011. godinu nije predviđeno izdvajanje za navedeni projekt budući da su sva sredstva bila osigurana i isplaćena u prethodnim godinama.
- Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva kroz 2011. godinu predviđa uplatu Međunarodnoj organizaciji rada (ILO) u iznosu od 200.000 CHF, od čega se iznos od 30.000 CHF ubraja u službenu razvojnu pomoć (15%).

IV. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u 2011. godini planira uplatu doprinosa međunarodnim organizacijama koje se ubrajaju u međunarodnu razvojnu pomoć kako slijedi:

- Programu Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP) u iznosu od 33.000 USD,
- Konvenciji Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC) u iznosu od 6.429 EUR,
- Međunarodnom dnevniku transakcija (International Transaction Log-ITL) Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC) iznos od 32.062 EUR,
- za Kyoto Protocol 4.827 EUR,
- Konvenciji Ujedinjenih naroda o suzbijanju dezertifikacije u zemljama pogođenim jakim sušama i/ili dezertifikacijom, osobito u Africi (UNCCD) u iznosu od 3.680 EUR,
- UNEP –ovom Fondu za zaštitu od zagađenja Mediteranskog mora (UNEP/MAP) iznos od 53.730 EUR,
- Doprinosa UNECE Strategiji obrazovanja za održivi razvoj, 2.000 EUR,

- Konvenciji o pravu na pristup informacijama i pravosuđu u pitanjima zaštite okoliša (Arhuška konvencija) iznos od 6.000 EUR,
- Konvenciji o procjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu (Espoo konvencija), 2.000 EUR,
- Općem Fondu Stockholmske konvencije o trajnim organskim onečišćavanjima iznos od 2.856 USD,
- za Globalnu mrežu za ekološko etiketiranje iznos od 4.000 USD,
- za europsku mrežu Savjetodavnih vijeća za okoliš i održivi razvoj, iznos od 6.500 USD
- Trust fondu Baselske konvencije o kontroli prekograničnog prijevoza opasnog otpada i njegovog odlaganja iznos od 2.752 USD
- Trust fondu Konvencije o prekograničnom onečišćenju zraka na velikim udaljenostima (LRTAP) iznos od 2.438 USD i
- EMEP protokolu iznos od 2.680 USD.

Prema izvješću Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva zajedno s Ministarstvom kulture sudjeluju u provođenju regionalnog projekta upravljanja rijekom Neretvom i Trebišnjicom kojeg zajednički provode Republika Hrvatska i Bosna i Hercegovina. Ovaj projekt od iznimne je važnosti za Republiku Hrvatsku budući će se provedbom projekta poboljšati upravljanje prekograničnim vodnim resursima Neretve i Trebišnjice. Projekt je ukupne vrijednosti 40.950.000 kuna.

V. Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja

U 2011. godini Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja ima plan uplate doprinosa međunarodnim organizacijama koje se bave razvojnom pomoći i to u sljedećim iznosima:

- FAO (Organizacija Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu) u iznosu od 54.646,96 USD i 53.185,57 EUR (što iznosi 51% od ukupne uplate toj organizaciji, a koja se u tom postotnom iznosu odnosi na razvojnu pomoć)
- EPPO (Međunarodna organizacija za zaštitu europskog i mediteranskog bilja) u iznosu od 21.260,00 EUR
- ISTA (Međunarodno udruženje za ispitivanje sjemena) u iznosu od 6.330,00 CHF (iznos se odnosi samo na dio za sjemenarstvo)

Osim navedenog planira se i financijska potpora manifestaciji „Dužijanca“ (u organizaciji „Bunjevačkog kola“ iz Subotice, Srbija, koja predstavlja svetkovinu završetka žetve, a koja ima tradiciju preko 90 godina) te tehnička pomoć zemljama u regiji u ukupnom iznosu od 85.000,00 kuna.

VI. Ministarstvo pravosuđa

Ministarstvo pravosuđa ima mogućnost pružanja pomoći putem razvojne suradnje kroz znanja stečena u procesu pregovora za pristupanje Europskoj uniji u području pravosuđa. Pružanje pomoći osobito se odnosi na davanje informacija o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva

pravosuđa u procesu pristupnih pregovora, informacije o najznačajnijim pitanjima i temama iz područja pravosuđa koje su dio pravne stečevine Europske unije te pitanjima vezanim uz ljudska prava s naglaskom na pružanje besplatne pravne pomoći.

U 2011. godini Ministarstvo pravosuđa ima plan uplate doprinosa regionalno organizaciji koja se bavi borbom protiv korupcije: Regionalnoj antikorupcijskoj inicijativi (RAI – Regional anticorruption initiative) u iznosu od 24.000 EUR.

Osim navedenog planira se i financijska potpora međunarodnoj Misiji EULEX KOSOVO u iznosu od 550.000,00 kuna uz napomenu da će se pri izradi proračuna za 2011. do 2013. godinu preispitati da li projekcije odgovaraju stvarnim potrebama troškova sudjelovanja u toj misiji u inozemstvu, te u skladu s time obaviti potrebne korekcije povećanja odnosno smanjenja sadašnje projekcije financijskih sredstava za 2011. godinu.

VII. Ministarstvo unutarnjih poslova

Međunarodna razvojna suradnja Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske provodit će se u više smjerova:

- Centar za forenzička ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ pruža usluge pomoći Policijskoj službi Kosova na temelju Ugovora o forenzičkim laboratorijskim ispitivanjima, sklopljenim između Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Policijske službe Kosovo. Navedeni ugovor produžen je do 22. svibnja ove godine, te se pretpostavlja da ukoliko bude potrebe za daljnjim pružanjem usluga i ukoliko budu ostvareni i svi ostali preduvjeti, da će se isti produžiti i za razdoblje u 2011. godini. Osim navedenog očekuje se da će Centar za forenzička ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ tijekom 2011. godine pružati stručnu pomoć u edukaciji i obuci službenika Federalnog ministarstva unutarnjih poslova Bosne i Hercegovine u obavljanju DNA vještačenja na području Bosne i Hercegovine, a na temelju njihove zamolbe.
- Od strane uprave kriminalističke policije u dokumentu „Strategija međunarodne suradnje“ navedena su područja: zaštite svjedoka, suradnja s Europolom te primjene posebnih izvida kaznenih djela, kao područja u kojim bi se mogla prenositi iskustva zemljama u regiji, odnosno educirati iste. Osim što je u navedenom dokumentu otvorena mogućnost suradnje u navedenim područjima za isto nisu pripremljeni posebni programi ni projekti te stoga nisu predviđena niti osigurana bilo kakva financijska sredstva.
- Nastavljajući započeti proces specijalističke izobrazbe policijskih službenika koji se pripremaju za sudjelovanje u mirovnim misijama, Ministarstvo unutarnjih poslova svake godine organizira međunarodni tečaj „UNPOC CROATIA“. Isti je certificiran od strane UN-a, te se organizira i provodi sukladno normama i standardima UN-a. Na tečaju konstantno sudjeluju i policijski službenici iz zemalja regije, čiji trošak pokriva MUP RH, a kao potpora regionalnoj suradnji. S ciljem daljnjeg osposobljavanja policijskih službenika za sudjelovanje u mirovnim operacijama i misijama ovaj vid specijalističke izobrazbe planira se provoditi i 2011. godine uz povećanje broja policijskih službenika iz drugih zemalja – Afrike i Azije, a naročito zemalja regije, čime bi se dodatno povećala suradnja i pomoć republike Hrvatske zemljama u regiji.
- S obzirom na katastrofalni potres u siječnju 2010. godine koji je zadesio područje UN-ove mirovne misije na Haitiju (MINUSTAH), ovo ministarstvo zaprimilo je poziv od

UN-ove Uprave za mirovne operacije za povećanje hrvatskog kontingenta sa dva (2) na pet (5) policijskih službenika. Od strane Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske pribavljena je potrebna suglasnost za upućivanjem još tri (3) policijska službenika, te će do usvajanja ovog Provedbenog programa biti pribavljene suglasnosti Ministarstva financija kao i Vlade Republike Hrvatske. Navedenim povećanjem Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske približio se obvezama koje proizlaze potpisivanjem Memoranduma o stand by aranžmanu, temeljem kojeg je ovo ministarstvo u obvezi osigurati šesnaest policijskih službenika sa rokom odziva od trideset, a isto bi bilo prepoznato kako unutar šire UN zajednice tako i unutar članica EU koje i same upućuju svoje službenike kao nužnu i neophodnu pomoć Haitiju.

- Osim navedenog proširenja ovo ministarstvo planira i proširenje angažmana u Afganistanu zajedno s Ministarstvom obrane, uključivanjem po prvi puta pripadnika Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske u misiju vođenu od strane NATO saveza (NMT-a, NATO Training Mission Afganistan), gdje bi u sastavu POMLT (Police Operational Mentor Liaison Team) sudjelovalo s minimalno četiri (4) policijska službenika na poslovima obuke i mentoriranja afganistanske policije. Smatra se da bi se obostranim proširenjem kvalitativno i kvantitativno unaprijedio hrvatski angažman u mirovnim operacijama u svijetu.

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske mišljenja je kako bi se Međunarodna suradnja u ovom vidu trebala i dalje kontinuirano razvijati i jačati kako bi policijska organizacija Republike Hrvatske bila prepoznata i prihvaćena kao bitna sigurnosna komponenta europskog sigurnosnog sustava.

VIII. Ministarstvo kulture

Ministarstvo kulture u 2011. godini planira aktivnosti razvojnih programa i projekata u sklopu UNESCO-a u području zaštite kulturne baštine i kulturne raznolikosti te će u sklopu seminara koje organizira zajedno s UNESCO-om uputiti poziv za sudjelovanjem i stručnjacima iz Bliskog i Dalekog Istoka, Afrike i Latinske Amerike. U tu svrhu za 2011. godinu u svom razdjelu osigurava iznos od 21.000 kuna na aktivnosti UNESCO-a.

Osim toga, Ministarstvo kulture plaća članarine međunarodnim organizacijama, te tako planira za 2011. godinu uplatu članarina za: CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Flora and Fauna) u iznosu od 41.200 kuna i IUCN (International Union for the Conservation of Nature) u iznosu od 37.600 kuna.

Isto tako Ministarstvo kulture će, u sklopu Vladinog programa potpore Hrvatima u Bosni i Hercegovini, nastaviti pružati pomoć kulturnim institucijama Hrvata Bosne i Hercegovine za financiranje programa u području kulture i zaštiti kulturne baštine te razvijati nove oblike suradnje u regiji.

Prema izvješću Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo kulture zajedno s Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva sudjeluju u provođenju regionalnog projekta upravljanja rijekom Neretvom i Trebišnjicom kojeg zajednički provode Republika Hrvatska i Bosna i Hercegovina. Ovaj projekt od iznimne je važnosti za Republiku Hrvatsku budući će se provedbom projekta

poboljšati upravljanje prekograničnim vodnim resursima Neretve i Trebišnjice. Projekt je ukupne vrijednosti 40.950.000 kuna.

IX. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Za realizaciju Provedbenog programa Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2011. godinu Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je planiralo potrebna sredstva za plaćanje međunarodne članarine Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO), kao i za razvojnu pomoć zdravstvenim ustanovama u Bosni i Hercegovini, u sklopu Vladinog programa potpore Hrvatima u Bosni i Hercegovini, a u cilju poboljšanja kvalitete zdravstvene zaštite domicilnog pučanstva. U projekciji Državnog proračuna za 2011. godinu je na kapitalnom projektu K618219 – Poticaj za zdravstvo u Federaciji BiH na računu 3612 – Kapitalne pomoći inozemnim vladama u iznosu od 4.550.000 kuna. Navedena sredstva su osigurana za otplatu dospjelih obveza po sklopljenom kreditu za financiranje nabave informatičko-komunikacijske opreme i izvođenje radova na kompletiranju infrastrukture novoizgrađene Kliničke bolnice Mostar. Za plaćanje članarine Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO) koja u 2011. godini iznosi 232.210 USD, sredstva su planirana na aktivnosti A 618208 – Međunarodna suradnja na računu 3294 – članarine u iznosu od 1.366.700 kuna. Od ukupne članarine koja se uplati 70% se ubraja u službenu razvojnu pomoć.

X. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, u sklopu Vladinog programa potpore Hrvatima u Bosni i Hercegovini, nastavlja pružati pomoć u sustavu znanosti, obrazovanja i športa institucijama Hrvata Bosne i Hercegovine, a koja se pravno temelji na sljedećim dokumentima:

- Odluka Vlade Republike Hrvatske o davanju suglasnosti Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa za preuzimanje obveza na teret sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje od 2007. do 2016. godine, za potporu I. i II. Faze programa kapitalnih ulaganja u Kampus Sveučilišta u Mostaru od 17. svibnja 2006. godine,
- Ugovor o kreditu u iznosu od 183.700.468,00 kuna zaključen između Hrvatske banke za obnovu i razvitak, Sveučilišta u Mostaru i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske 4. kolovoza 2006. godine i
- Sporazum o potpori izvođenju nastave na Sveučilištu u Mostaru u akademskoj godini 2009./2010. između Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske i Sveučilišta u Mostaru, koji je potpisan 18. svibnja 2010. godine.

Planirana sredstva za 2011. godinu osiguravaju se u razdjelu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u iznosu od 6.203.430,00 kuna za sljedeće aktivnosti:

- Pomoći inozemnim vladama u iznosu od 5.377.030,00kuna
- Naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu od 826.400,00kuna

Također na razdjelu Ministarstva financija, a u okviru gore navedenog sporazuma osiguravaju se sredstva za isplatu kamata i otplatu glavnica po kreditu za razvoj Sveučilišta u Mostaru u ukupnom iznosu od 26.950.000 kuna.

Ovo ministarstvo nastavit će s programom stipendiranja studenata iz Republike Mauricijus i Republike Namibije koje je započelo u akademskoj godini 2009./2010., a od akademske godine 2010./2011. započet će stipendiranje za još dva studenata iz Republike Kenije te dva studenta iz Mongolije. Cjelokupni trošak za jednog preddiplomskog stipendista u koji je uključena mjesečna stipendija, subvencija prehrane, subvencija smještaja u studentskom domu i zdravstveno osiguranje iznosi 30.000,00 kuna godišnje. Što ukupno za 2011. godinu iznosi 210.000,00 kuna za ovaj oblik razvojne pomoći.

XI. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva

Za 2011. godinu Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva planira daljnje provođenje Programa pomoći Vlade Republike Hrvatske za povratak Hrvata u Bosnu i Hercegovinu kroz darovanje osnovnog građevinskog materijala za obnovu i izgradnju oštećenih ili uništenih kuća koji se provodi od 2001. godine u suradnji s resornim Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine. U okviru tog programa u 2010. godini osigurano je 30 milijuna kuna za navedeni program što uključuje:

- A) završetak isporuke građevinskog materijala za 339 korisnika VI-og dijela programa koja je započela još u 2009. godini;
- B) potpisivanje ugovora o darovanju građevinskog materijala za 660 korisnika VII-og dijela programa i početka isporuke;
- C) potpisivanje protokola o sufinanciranju s općinama Doboj i Bugojno na način da bi Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva darovalo osnovni građevinski materijal za obnovu obiteljskih kuća, a spomenute općine bi izdvojile novčana sredstva za ugradnju.

Za 2011. godinu je planirano izdvajanje u iznosu od 28.000.000 kuna za:

- A) završetak isporuke građevinskog materijala za 660 korisnika VII-og dijela programa, a u tijeku je projektiranje i potpisivanje ugovora;
- B) izrada projekta za oko 450 novih korisnika programa.

Projekt u okviru navedene Strategije je također i Regionalni projekt upravljanja Neretvom i Trebišnjicom kojeg zajednički provode Republika Hrvatska i Bosna i Hercegovina. Ovaj projekt od iznimne je važnosti za Republiku Hrvatsku budući će se provedbom projekta poboljšati upravljanje prekograničnim vodnim resursima Neretve i Trebišnjice.

Projekt u iznosu od 40.950.000 kuna se sastoji od 4 komponente:

- 1. Unapređenje upravljanja prekograničnim vodnim resursima
- 2. Unapređenje upravljanja močvarnim područjima
- 3. Prioritetna ulaganja u sustave pročišćavanja otpadnih voda
- 4. Sudjelovanje javnosti i provedba

Projekt će se realizirati u periodu od 5 godina (2009.-2013.). Zbog određenih problema u pripremi projektne aktivnosti kasne i započet će ove godine. Projekt „Upravljanje slivom rijeke Neretve i Trebišnjice“ financira se dijelom iz sredstava darovnice GEF-a (General Environment Facility), a dijelom iz kontribucija država Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Ukupna vrijednost projekta je 13.457.299 USD, od čega je: GEF darovnica 8 milijuna USD, sufinanciranje od strane Republike Hrvatske 1.072.000 (oko 6,5 milijuna kuna) milijuna USD i sufinanciranje od strane BiH 4.385.299 milijuna USD. U 2011. godini iz Državnog proračuna Republike Hrvatske navedenom projektu namijenjeno je 3.300.000,00 kuna. U provođenju projekata ispred Republike Hrvatske sudjeluju Hrvatske vode,

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvo kulture.

Također ovo ministarstvo provodi projekte u na područjima posebne državne skrbi u Republici Hrvatskoj, a koji se financira zajmom Svjetske banke. Iskustvo stečeno tim projektima Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva spremno je ponuditi zemljama u susjedstvu (prvenstveno Bosni i Hercegovini), a kao primjer dobre prakse primjenjive i u drugim sredinama sa sličnim regionalnim razlikama i poteškoćama u razvoju.

U 2011. godini ovo ministarstvo planira plaćanje članarine Međunarodnom udruženju za testiranje sjemena (ISTA- International Seed Testing Association) u iznosu od 5.126,00 CHF.

XII. Ministarstvo obrane

Ministarstvo obrane svoje aktivnosti u provedbi hrvatskih programa službene razvojne pomoći provodi kroz razne oblike međunarodne obrambene suradnje. U prvom redu to obuhvaća sudjelovanje u razvojnim aktivnostima u međunarodnim mirovnim misijama te razmjeni iskustava u specifičnim ratnim i poratnim okolnostima iz aspekta očuvanja mira i sigurnosti.

Angažman pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u međunarodnim razvojnim aktivnostima provodi se u okviru mandata koje imaju misije, odnosno operacije, kroz koje se realizira njihovo sudjelovanje. Zadaće pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske se provode s ciljem potpore izgradnji i jačanju sigurnosti (security assistance), odnosno potpore vladinim institucijama u Afganistanu, poglavito sudjelovanja OS RH u POMLT-ovima (Police Operational Mentor Liaison Team) zajedno s pripadnicima Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske. Te zadaće obuhvaćaju i aktivnosti civilno-vojne suradnje (CIMIC) koje najčešće nisu izravno u funkciji investiranja i službene razvojne pomoći, ali ih neizravno podržavaju, stvarajući povoljno okruženje i doprinoseći zaštiti snaga OS RH.

Ministarstvo obrane će 2011. godine i dalje participirati u međunarodnoj razvojnoj suradnji kroz sudjelovanje u mirovnim misijama i operacijama u cilju potpore očuvanja mira i sigurnosti te sprječavanja sukoba.

U suradnji s Pokrajinskim razvojnim timom Feyzabad, odnosno Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija, hrvatski kontingent u operaciji ISAF će nastaviti s angažmanima u realizaciji manjih projekata s brzim i vidljivim učinkom (pomoć u izgradnji i opremanju škola, razne donacije vrtićima i školama i dr.), a prema potrebama na terenu i financijskim mogućnostima kojima raspolaže ovo ministarstvo.

Značajne djelatnosti Ministarstva obrane će i nadalje obuhvatiti sektor obrazovanja, posebice uključenje određenog broja stranih državljana iz regije u razne oblike vojnih izobrazbi i tečajeva u organizaciji ovog ministarstva i OS RH čije troškove pokriva samo Ministarstvo obrane, kao potporu regionalnoj obrambenoj suradnji.

XIII. Ured za udruge Vlade RH

Tijekom 2011. godine, Ured za udruge će nastaviti svoju dobru praksu razmjene znanja i iskustava sa zemljama jugoistočne Europe na području stvaranja pravnog, institucionalnog i financijskog okvira za potporu razvoju civilnog društva. U suradnji sa Savjetom za razvoj civilnog društva, Ured za udruge će nastaviti poticati snažnije uključivanje organizacija civilnog društva u provedbu projekata razvojne pomoći te pridonositi daljnjim razmjenama iskustava i dobrih praksi o ulozi civilnog društva na području razvojne suradnje. Za 2011. godinu Ured za udruge nema u planu plaćanje doprinosa međunarodnim multilateralnim organizacijama koje se ubrajaju u službenu razvojnu pomoć.

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2006. do 2011. godine, usvojena na sjednici Vlade Republike Hrvatske 12. srpnja 2006. godine, daje podlogu za veće uključivanje organizacija civilnoga društva u provođenju zajedničkih ciljeva vanjske politike, jačanje uloge socijalne diplomacije te pružanje razvojne pomoći. U tom kontekstu, tijekom 2011. godine Ured za udruge u suradnji sa Savjetom za razvoj civilnoga društva organizirat će konzultativne sastanke predstavnika organizacija civilnoga društva i tijela državne uprave, nadležnih za provođenje Programa Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske, kako bi se izradio strateški plan uključivanja organizacija civilnoga društva u Provedbeni program Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2012. godinu, te njihova kvalitetnija suradnja s tijelima državne uprave u području pružanja razvojne pomoći.

XIV. Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije

Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU će tijekom 2011. godine u svakoj prilici aktivno sudjelovati u pružanju razvojne pomoći na području razmjene znanja i iskustava iz djelokruga Ureda, obzirom da Ured raspolaže dobrom praksom i iskustvima kako na području uspostave normativnih, institucionalnih i drugih okvira za provedbu koordinacije izrade strateških okvira tako i koordinacije ukupnih fondova Europske unije koji su na raspolaganju Republici Hrvatskoj.

XV. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Sukladno svojim strateškim ciljevima, Nacionalna zaklada je krajem 2009. godine raspisala poziv za iskaz interesa pod nazivom „Suradnjom do razvoja“ za suradnju s organizacijama civilnog društva u području međunarodne razvojne pomoći. Ovim pozivom Nacionalna zaklada potiče i podupire organizacije civilnog društva koje imaju iskustvo i interes za provođenje projekata međunarodne suradnje i razvojne pomoći kojima se potiče demokratizacija i razvoj civilnoga društva putem suradnje u području izobrazbe, prijenosa znanja, iskustava, vještina i/ili tehnologija, odnosno aktivnosti kojima se prenose znanja i iskustva nastala u organizacijama civilnoga društva registriranim u Hrvatskoj na organizacije civilnog društva i/ili tijela javne vlasti na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini u zemljama primateljicama pomoći, a to su zemlje regije jugoistočne Europe te zemlje u kojima

Republika Hrvatska sudjeluje u mirovnim misijama. Na osnovi prijave projekata i nakon izvršene procjene sklopila je Sporazume o suradnji sa četiri udruge koje tijekom 2010. godine provode projekte razvojne pomoći. Radi se o sljedećim projektima i udrugama koje ih provode:

- EDUKA – podrška razvoju civilnog društva u Bosni i Hercegovini i Srbiji (Centar za mir nenasilje i ljudska prava, Osijek)
- Prijenos znanja o uvođenju sustava održivog upravljanja okolišem u obrambene sustave demokratskih zemalja (Međunarodno društvo za sprečavanje okrutnosti nad životinjama i biljkama – PCAP International, Karlovac)
- Razmjena iskustava institucija o suzbijanju nasilja protiv žena suradnjom nevladinih organizacija hrvatske i Srbije (Centar za žene žrtve rata – ROSA, Zagreb)
- Jačanje organizacija civilnog društva i međunarodnog partnerstva za ruralni razvoj: prijenos iskustava u pripremi pristupa Europskoj uniji – LEADER (ODRAZ – Održivi razvoj zajednice)

Sukladno svojim strateškim ciljevima, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva u 2010. godini planira objaviti poziv za iskaz interesa za inicijalnu suradnju u provođenju projekata međunarodne razvojne pomoći koje će organizacije civilnog društva provoditi tijekom 2011. godine, a odobrit će se pet potpora u iznosu od po 150.000,00 kuna odnosno ukupno do 750.000,00 kuna.

XVI. Državna uprava za zaštitu i spašavanje

Državna uprava za zaštitu i spašavanje je u ime Republike Hrvatske potpisnik Memoranduma o razumijevanju o uspostavi institucionalnog okvira za Inicijativu za pripremljenost i sprječavanje katastrofa u jugoistočnoj Europi (do sada ukupno ima 11 zemalja potpisnica navedenog Memoranduma među kojima su i zemlje iz regije: Bosna i Hercegovina, Srbija, Makedonija, Albanija, Crna Gora). Inicijativa djeluje samostalno, ali pod kapom Vijeća za regionalnu suradnju (RCC-a). Cilj joj je jačanje kapaciteta država u jugoistočnoj Europi u pripremljenosti i sprječavanju katastrofa. Svake godine potpisnice na zajednički račun uplaćuju minimum od po 25.000 eura u svrhu provedbe zajedničkih projekata. Republika Hrvatska taj doprinos plaća iz proračuna Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Najznačajniji je Projekt obuke koji se provodi već niz godina i koji kroz tečajeve koji se provode u zemljama regije obučava stručnjake iz područja zaštite i spašavanja.

XVII. Hrvatska gospodarska komora

Hrvatska gospodarska komora kontinuirano ostvaruje suradnju s gospodarskim komorama sa zemljama u regiji i šire. Suradnja, pored razmjene iskustava i organiziranja posjeta gospodarskih delegacija, uključuje i pružanje stručne pomoći i prijenos stečenih znanja i iskustava pojedinim komorama zemljama u regiji. Prenošenje znanja i iskustava odnosi se na sljedeća područja: obučavanje u pravilima o podrijetlu roba i izdavanju uvjerenja o podrijetlu roba, pripremi i ovjeri dokumentacije za natječaje u Europskoj uniji te organizaciju Registra poslovnih subjekata.

Glede činjenice da je Republika Hrvatska u procesu pregovora sa Europskom unijom značajno ispred zemalja u regiji, Hrvatska gospodarska komora je u proteklom razdoblju temeljem stečenih iskustava i znanja, te dodijeljenih javnih ovlasti na području izvoza surađivala sa svim komorama u regiji. Temeljem navedenih iskustava, kvalitete i broja izdanih i ovjerenih dokumenata, te informatičke podrške, pružana je redovita pomoć u implementaciji stečenih znanja Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

Stalno izbrano sudište Hrvatske gospodarske komore kontinuirano pomaže u stručnom pogledu u konstituiranju i stvaranju normativnog okvira za rad arbitraže pri Privrednoj komori Crne Gore.

Regionalni centar za poduzetničko učenje zemalja Jugoistočne Europe (SEECCEL), kojeg je osnovala Hrvatska gospodarska komora zajedno s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva, a čiji rad i osnivanje Republika Hrvatska za razdoblje od 2009. do 2011. godine podupire sredstvima iz državnog proračuna koja su pridružena sredstvima Europske unije u iznosu od 300.000 EUR nastavlja s radom. SEECCEL-ova temeljna misija ogleda se u potpori razvoja učenja poduzetničkih znanja i vještina u zemljama Jugoistočne Europe. Na taj način pridonosi se podizanju razine poduzetničkih kapaciteta zemalja u regiji s osnovnim ciljem jačanja konkurentnosti zemalja jugoistočne Europe. Uloga Hrvatske gospodarske komore u navedenom projektu značajna je posebice u smislu pružanja logističke potpore SEECCEL-ovim aktivnostima, s ciljem razvoja partnerstva i poduzetništva putem korištenja mreže predstavništava Hrvatske gospodarske komore kako u regiji Jugoistočne Europe, tako i u Bruxellesu, te aktivnosti lobiranja putem članstva u Eurochambersu. Sudjelovanje ove institucije u navedenom projektu može se ocijeniti kao pomoć za razvijanje suradnje u regiji s ciljem razvoja poduzetničkog učenja i jačanja poduzetničkih kapaciteta zemalja u regiji, a u svrhu jačanja konkurentnosti u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju.

Pridonoseći podizanju razine poduzetničkog kapaciteta, učenja poduzetničkih znanja i vještina utvrđenih smjernicama dugoročnog djelovanja, definiranjem ciljeva i utvrđivanjem mjera za njihovo ostvarenje, uz uvažavanje postojećeg stanja i preuzete međunarodne obveze, sudjelovanje ove institucije u navedenim projektima ocjenjuju se kao pomoć za razvijanje suradnje u regiji.

XVIII. Institut za međunarodne odnose

Kako Institut za međunarodne odnose radi za mnoge međunarodne organizacije, ima odlične analitičke i istraživačke reference te bi u tom smislu mogao svojim iskustvom doprinijeti na planu međunarodne razvojne suradnje.

Ministarstvo mora prometa i infrastrukture i Hrvatska banka za obnovu i razvitak očitovali su se da ne planiraju projekte niti programe, kao ni plaćanje doprinosa međunarodnim institucijama koji se ubrajaju u službenu razvojnu pomoć u 2011. godini.

Redovita proračunska sredstva predviđena za provođenje programa i projekata razvojne suradnje iz Provedbenog programa za 2011. godinu u ukupnom iznosu prema PFU obrascu iznose 140.132.622,00 kuna. Prema dosadašnjem iskustvu pokazalo se da navedena brojka u stvarnosti još poraste i u konačnici prema Izvješću o razvojnoj pomoći za tu odnosnu godinu bude veća od navedene. Isto tako bitno je naglasiti da broj koji se iskazuje u ovom planu, a koji je odraz planiranih projekata razvojne suradnje, koje provode tijela državne uprave, gotovo je u skladu sa smjernicama strateškog plana, te nema većih financijskih odstupanja od onih planiranih. Povrh svega, a u svrhu prikladnijeg iskazivanja službene razvojne pomoći, potrebno je poraditi na općoj obaviještenosti o službenoj razvojnoj pomoći, edukaciji ključnih osoba koje se bave tom tematikom te osviještenosti javnog mnijenja o potrebi davanja razvojne i humanitarne pomoći.

Za provođenje Provedbenog programa Nacionalne strategije neće biti potrebna dodatna financijska sredstva, osim onih koja su ili će biti predviđena na razdjelima tijela državne uprave koja već provode programe i projekte razvojne suradnje. Također, navedena sredstva osigurat će se u skladu sa smjernicama ekonomske i fiskalne politike za 2010.-2012. godinu.

6. ZAKLJUČAK

Stavljanjem razvojne pomoći izvan konteksta vanjske politike Europske unije razvojna i humanitarna politika poprimaju veći značaj. Ipak i u tom okruženju potrebno je ostaviti prostora za djelovanje koje je usmjeravano smjernicama vanjske politike pojedine zemlje donatora. Početkom ožujka ove godine javnosti je predstavljena Strategija "Europa 2020 – europska strategija za pametni, održivi i uključivi razvoj" koja bi trebala poslužiti za izlazak iz krize i pripremu gospodarstva EU za sljedeće desetljeće. Strategijom su utvrđena tri temeljna prioriteta koje bi zemlje članice trebale ispuniti:

- pametni rast (poticanje znanja, inovacija, obrazovanja i digitalnog društva),
- održivi rast (resursno učinkovitija proizvodnja i jačanje konkurentnosti),
- uključivi rast (podizanje zapošljivosti radne snage, usvajanje vještina i borba protiv siromaštva).

Jedna od temeljnih smjernica navedenih prioriteta predstavlja i promicanje socijalne uključenosti te borbe protiv siromaštva (vezano uz konkretan cilj iz Strategije "Europa 2020": do 2020. godine umanjiti broj ugroženih siromaštvom za 25%, smanjivši njihov ukupni broj za preko 20 milijuna). U tom pogledu posebno je stavljen naglasak na primarni cilj Europske unije, a to je iskorjenjivanje siromaštva i gladi, na koji se nadopunjuje Milenijska deklaracija i ostvarenje Milenijskih razvojnih ciljeva koji predstavljaju ključ politike razvojne suradnje.

Međunarodna razvojna suradnja Republike Hrvatske postaje sve značajniji dio hrvatske vanjske politike. Hrvatska podupire ciljeve razvojne politike EU-a, ostvarenjem kojih se daje kontrola nad vlastitim razvojem ugroženim ljudima u slabije razvijenim zemljama, kroz pomoć u prevladavanju uzroka njihove ranjivosti. Hrvatska je odlučila potvrditi svoju spremnost za sudjelovanjem u međunarodnim aktivnostima usmjerenim na ostvarivanje održivoga razvoja i uklanjanju potencijalnih čimbenika nestabilnosti kroz ispunjavanje Milenijskih razvojnih ciljeva, te je također odlučna, u skladu sa svojim mogućnostima, dati doprinos ublažavanju posljedica prirodnih katastrofa. Osim toga, i dalje snažno podržava aktivnosti vezane uz ublažavanje siromaštva i gladi u svijetu, promicanje održivoga gospodarskog, društvenog i ekološkog razvoja, osiguranje globalnog mira i sigurnosti te pružanje pomoći u slučaju izbijanja humanitarnih kriza što ujedno predstavlja ciljeve razvojne politike utvrđene Zakonom o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu Republike Hrvatske.

Kako bi se Republika Hrvatska pozicionirala kao kvalificirana davateljica pomoći u srednjoročnom razdoblju, posebno u pogledu pristupanja Europskoj uniji, potrebno je poduzeti nekoliko značajnih koraka. Prije svega koordiniranje i upravljanje službenom razvojnom pomoći treba ojačati na nekoliko područja. Osim strateškog upravljanja i koordinacije, potrebno je ojačati nacionalne kapacitete za programiranje (definiranje programa i projekata u zemljama primateljicama na osnovi dogovora s istima), provedbu službene razvojne pomoći i upravljanje projektnim ciklusom radi postizanja veće efikasnosti i transparentnosti te nastojati sustavnije diversificirati razvojnu pomoć (nastojati razmišljati i o drugim zemljama primateljicama izvan regije). Na ovom području moguća je suradnja s drugim donatorima i multilateralnim organizacijama, poticanje istraživačkog i analitičkog rada na području razvojne suradnje, slanje hrvatskih stručnjaka na praksu u međunarodne organizacije te kod drugih donatora, odnosno provedba pilot-projekata s drugim donatorima. Povrh svega potrebno je poraditi na općoj obaviještenosti o službenoj razvojnoj pomoći,

edukaciji ključnih osoba koje se bave tom tematikom te osviještenosti javnog mnijenja o potrebi davanja razvojne i humanitarne pomoći. Republika Hrvatska također treba sustavnije početi pratiti trendove razvojne politike na međunarodnoj razini, osobito u organizacijama čije ciljeve u tom području dijeli (kao npr. OECD, UN i EU), a prema kojima će pristupanjem Republike Hrvatske u Europsku uniju imati veće obveze u pogledu periodičnog izvješćivanja kao i aktivnijeg sudjelovanja u programima i aktivnostima tih organizacija.

Zbog ograničenih ljudskih i financijskih resursa razvojna pomoć Republike Hrvatske se koncentrira na određeni broj prioriternih zemalja: zemlje obuhvaćene političkim prioritetom regionalne suradnje (u prvom redu Bosna i Hercegovina), a u kojima Republika Hrvatska također ima i jak gospodarski interes; zatim zemlje u kojima Republika Hrvatska sudjeluje u mirovnim misijama, te konačno zemlje koje su u prioritetu razvojne politike Europske unije (zemlje najteže pogođene siromaštvom, primjerice zemlje subsaharske Afrike).

Kako bi se u potpunosti ispunio trenutni zakonodavni okvir vezan uz regulaciju razvojne i humanitarne pomoći tijekom 2011. godine aktivno će se provoditi konzultacijski proces sa svim relevantnim partnerima oko izmjena i dopuna usvojenih pravnih okvira (prvenstveno Zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu te Nacionalne Strategije razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu za razdoblje od 2009. do 2014. godine). Tijekom 2011. godine napraviti će se i niz analiza kapaciteta civilnog društva oko pružanja međunarodne i humanitarne pomoći.

Iskustvo međunarodne donatorske zajednice je pokazalo da koncentracija razvojne pomoći koja je usmjerena na manji broj zemalja i sektora multiplicira učinak, a što predstavlja uvriježenu praksu Republike Hrvatske, povećava efikasnost pomoći zemlji primateljici te u većoj mjeri doprinosi nesmetanom razvoju drugih aktivnosti u toj zemlji. Stoga se kroz 2011. godinu i dalje naglasak stavlja na slijedeća područja:

- Izgradnja administrativnih kapaciteta na području razvojne suradnje,
- Poštivanje načela pravnog i institucionalnog okvira službene razvojne pomoći,
- Uključivanje organizacija civilnog društva u aktivnosti razvojne pomoći,
- Povećanje javne svijesti o službenoj razvojnoj pomoći i konačno
- Suradnja s drugim donatorima na bilateralnoj i multilateralnoj razini.